

www.kotobarabia.com

تاريخ جامعة القاهرة

د. رؤوف عباس أحمد

www.kotobarabia.com

دار النشر الإلكتروني
Dar Al-Nashr Al-Electronic

تاريخ جامعة القاهرة

د. رءوف عباس حامد

طبقا لقوانين الملكية الفكرية

جميع حقوق النشر و التوزيع الالكتروني
لهذا المصنف محفوظة لكتب عربية. يحظر
نقل أو إعادة نسخ أو إعادة بيع أي جزء من
هذا المصنف و بثه الكترونيا (عبر الانترنت أو
للمكتبات الالكترونية أو الأقراص المدمجة أو أي
وسيلة أخرى) دون الحصول على إذن كتابي من
كتب عربية. حقوق الطبع الورقي محفوظة
للمؤلف أو ناشره طبقا للتعاقدات السارية.

فهرس

- جذور التعليم العالي في مصر ١٠
- الفصل الأول تأسيس الجامعة الأهلية ٤٥
- الفصل الثاني قيام الجامعة المصرية وتطورها ٨٢
- الفصل الثالث جامعة القاهرة وتطور التعليم الجامعي ١٥٧
- الفصل الرابع الجامعة والتغير الاجتماعي ١٨٦
- الفصل الخامس قضية استقلال الجامعة ٢٢٥
- الفصل السادس الجامعة والحركة الوطنية ٢٧٥
- محضر تسليم الجامعة المصرية إلى وزارة المعارف
العمومية ٣٣٢
- قانون رقم ٤٢ - ٢٦ أغسطس ١٩٢٧ بتنظيم جامعة فؤاد
الأول (الجامعة المصرية) ٣٣٩
- القانون رقم ٢١ - ٣٠ أبريل ١٩٣٣ ..... ٣٥١
- مرسوم بقانون رقم ٩١ - ٢٣ ١٩٣٥ ..... ٣٦٣
- رؤساء جامعة القاهرة ٣٦٧
- المصادر والمراجع ٣٦٩
- أولا - المصادر ٣٧٠
- ثانياً : المراجع ٣٧٢

مُتَلَمَّتَا

—

—

—

دار النشر الإلكتروني
Dar Al-Nashr Al-Electronic

"

"

—

"

" -

.

.

.

-

-

•
" "

— —
•

•

^

مهَيِّدٌ

-)

(

.

( )

-

-

—

—

—

—

( )

( )

- -

- ( )

-

( )

( )

( )

( )

:

( )

( )
"

( )
"

" "

.

-

-

-

-

:

.

:

( )

:

( )

"

"

( )

( )

( )

( )

( ) ( )

"

"

"

"

"

"

( )

"

"

.

.

— —

.

)

(

( )

"

"

٢٠

)

(

)

(

( )

( ) :

( )

- -

.

( )

-

.( )

-

.

( ) :

٢٤

) (-)
.(-

.

- -

( )

( )

" " " "

— —

( ) " "

( )

(-)

( )

.

"

"

( )

( )

"

"

.( )

)

( )

( )

( )

( )

.

.

( )

( )

( )

. ( ) (-)

( )

.

.

-

-

:

( )

-

( )

"

"

"

"

:

( )

- :

( )

"

"

:

الفصل الأول

" :

" "

"

"

"

( )

”

”

”

”

( )

— —

.

( )

"

"

"

"

(

)

"

( ) "

" "

"

( ) "

"

"

( )

"

"

.

:

( )

.

( )

. ( )

— " "

—

)

" "

(

.

—

:

( )

. —

( )

"

..

( ) "

:( )

:

:

.

:

//

( )

:

-

:

( )

— — :

·
:

·

·

—

·

” ”

” ”

.( )

:

( )

( )

( )

:(

( )

( )

:

:

(-)

( )

( )
)

:

- ( )

- ( )
-

— (

— — —

— — —

— —

.( )

:

.

.

( )

.

( )

)

)

( )

( )

(

( ) ( ) ( )

( )

:

_____ ( )

( ) -

( )

— — .

.

.

:

.

.

.

.

:

( )

.( )

( )

( )

"

"

"

"

"

:

.

:

.

( )

( )

( )

.

.

( )

( )

.

.(( )

.

.

(( )

.

"

"

"

"

"

"

:

.

"

"

"

.

"

.

:

٧٠

) ( )

( ) (

.( )

"

"

)

(

(-)

:( )

- -

:

-

:

( )

-

:

-

"

"

( )

« ( )

.

« »

.

.

:

)

( )

.(

٨٠

الفصل الثاني

” ”

• ” ”

•

•

.

.

- -

:

.

( )

) "

"

(

.

( )

"

"

” ”

%

( )
( )

-

: ( )

( )

.

) ( )
( ) ( )
) ( )
) ( )
( ) ( )

” ”

.

:

.

:

)

.(

.

.(

)

.

.

( )

" "

" "

"

( )

)

"

"

(

.

.

.

(

)

— —

.

:

.

.

.

- .

. -

.

. ( )

)

(

:

:

: : ( )

"

)

( ) "

( )

.

"

"

)

:

(

.

"

"

.

.

” ”

( )

.

"

"

— — ( )

( )

— —

.( )

:

( )

—

( )

( )

( )

” ”

.

.

. ( )

( )

( )

.

:

( )

:

( )

- -

:

( )

( )

” ” ” ”

” ”

( )

-

:

( )

-

١٠٠

:

"

"

( )

( )

١٠١

( )

( )

.

:

( )

( )

( )

( )

."

"

.

:

.( )

:

—

—

( )
( )
( )
( )

-) :
-) ( )
( )

:

.

:

-

"

"

"

"

)

(-

.

.

:

.

-

-

:

-

.

-

.

-

:

%

( )

)

(

( )

١٠٨

( ) ( )

- :

- -

.

: :

( )

- .

( )

.

—

:

—

—

—

—

.

—

:

:

.

.

:

.

—

.

—

( )

:

- - - - -
-

- -

( )

( )

-

:

-

-

-

-

-

-

-

-

:

( )

( )

( )

.( )

( )

.( )

”

”

”

”

”

”

:

:

:

)

(

)

(

) :

(

:

.

:

"

"

"

"

( )

: " : ( )

:) " "

(

: - -
( ) ( )

. ( )
( ) ( )
( ) ( )

)
-) (-
(
(-)

:

)

(

:

-

(

)

"

"

(

)

)

(

.

"

"

)

( ) ( ) ( )
( )
( )

:

.

.

( ) :

( ) ( )
( )
( )

:

( )
) ( )
. ( ) (

— :

.

.

:

-)

(

·
:
-
" "

)

(

:

: — —

:

( )

)

( )

)

(

:

:

:

"

"

"

"

:

)

(

" "

" "

—)

: (

.

:

( )

( )

) ( )

(

( )

"

"

( )

( )

(-)

( )

” ”

” ”

)

(

” ”

( )

.

”

”

—

—

”

”

:

( )

:

" "

.

:-

( )

:

)

.(

:

:

( )

”

—

—

”

( )

”

”

:

•

-

•

•

•

•

•

•

•

•

( )

الفصل الثالث

(-)

:

.

.)

)

(

(

.

.

)

(

( )

-

-

: : ( )

١٦٣ ( )

)

(

:

)

( )

١٦٣ ( )

:

.( )

. ( )

( )

.

%

— : ( )

%

%

. ( )

%

%

%

%

( )

. ( )

)

. (

( )

)

(

:( )

( )

— —

·

” ”

( )

·

:

·

( )

:( )

( )

)

(

( )

.

-

-

:( )

-

-

"

( )"

(-)

.( )

( )

:

/

:

.

( )

:

.

:

:

( )

.( )

.

( )
( )

)

(

(-)

% -

%

%

%

. ( )

-

-

:

:

( )

—

—

.

—

—

.

⋮

—

—

."

"

.( )

( )

—

—

)

(

)

.(

( )

.

-

-

-

-

(

)

— —

.

( )
( )

( )
( )

( )
( )

.( )

—

—

الفصل الرابع

)

(

.

-

-

.

.

-

-

"

"

( )

" "

( )

— — .

.

•

" "

:

" " " "

( )

" "

( )

( )

:"

( ) "

( )

( )

.

.

( )
( ) ( )
( ) ( )
( ) ( )

.

( ) :

( )

:

( )

:

( )

:

( )

% ،
%
% ،
( ) % % ،

% ،
% % ،
% ،
% %
.% %

% % %
( )

. - : ( )
:

)

(

"

"

"

"

.()

)

.(-

()

( )

( )

—

—

" ( )

"

.

"

.!!

.

.

.

”

”

.

”

...

( ) ”

.

—

( )

٢٠٠

( )

.

.

)

% (

.% , % , %

( )

٢٠١

( ) % ،

% ،

.

..

.

⋮

:

( )

٢٠٢

-

-

-

-

-

( )

:

( )

٢٠٥

:

( )

( )

٢٠٦

( )

/

.

. /

)

.(

:

:

:

:

:

( )

:

.

-

:

( )

)

(

-

-

(-)

-

-

-

-

.

"

"

"

"

”

.

”

”

”

—

—

”

”

.

.

:

.

”

”

—

—

:

( )

( )

( )

( )

"

"

"

( )

:

( )

:

.

( )
" "

.( )

( )

”

”

( )

”

”

”

”

”

”

( )

— : ( )

الفصل الخامس

»

( )

( )

"

( ) ( ) "

"

"

:

( )

/

( )

)

(

”

”

”

”
.

—

.

—

( )

( )

.

:

( )

»

»

»

»

( ) ( ) :

-

-

-

-

-

( )

” ”

( )

":

."

)

(

( )

.

:

.

-

-

.

.)

)

":

( )

(

” ”

— —

"

)

( )"

.(

"

"

.

)

(

:

( )

—

)

.(

.

:( )

-

( )

”

”( )

( )

(-)

” :

( ) "

:

(-)

( )

”

”

. ( )

:

( )

( )

" " ( )

:

( )

" "

( )

( )

( )

"

"

"

"

"

"

.

.

—

—

_____

:

( )

:

( )

-

-

( )

:

-

:

.

—

—

.

.

—

—

.

"

"

( )

.

.

( )

"

"

( )

-

-

.

( )

"

"

:

( )

( )

( )

( )

( )

( )

( )

( )

( )

( )

" "

( )

”

”

”

”

”

”

..

-

( )

( ) .

( ) .( )

( ) .

- - .

( ) .

( )

( )

!!

)

(

)

.(

( )

.

.( )

( )

" (

"

-

-

( )

.

( )

-

-

- ( )

-

"

"

"

"

:

.

//

:

( )

»

»

( )

( )

.. //

: ( )

٢٦٩

( )

"

"

"

"

( )

-

( )

"

.. //

: ( )

.. //

: ( )

.. //

( )

”
.

.

”

—

—

”
.

”

.

”

”

”

.

.)

— —

الفصل السادس

”

”

— —

”

”

”

” ( )

—

( )

—

”

”

”

”

—

:

)

(

( )

( ) ( )

( )

( )

( ) :

:

( )

( )

( )

( )

( )

( )

:"

"

( )

( )

( )

" "

( )

" "

— —

" "

_____ ( )
:

( )

:( )

" " " "

( )

”

”

— " "

( )

— —
.
"

”
.

”

”

.

.

”

”

:

—

—

.

.

( )

( )

.

"

"

"

"

"

"

"

"

.

) ( )
(

( )

"

"

( )

( )

”

( )

”

”

”

”

.

.

:

:

”

”

( )

-

-

-

:

:

-

:

.
(-)

( )

.( ) ( )

( ) " "

)

.(

"

"

"

"

—

—

.

.

(

)

( ) .

( )

” ”

— —

( )

-

-

)

.(

( )

- -

( )

.

-

( )

( )

-

"

"

—

—

—

—

.

.

"

"

( )

( )

٣٠٦

” ”

”

”

( )

( )

— —

:-

( )

( )

”

”

( ) .

.

.

.

-

)

-

(

.

—

—

..

” :

”

.

:

-

-

-

-

-

-

-

-

:

:

-

( )

:

- ( ) -

" "

:

- -

- -

- -

-( ) -

:

– ( ) –

– ( ) –

- ( ) - -

:

:

)

– (

:

:

- ( ) -

- ( ) - -

-:

– ( ) – –

-( ) -

- ( ) -

— —

:

.

.

.

:

— —

.

.

.

— —

– ( ) –

- ( ) -

- ( ) -

- ( ) -

- ( ) -

- ( ) -

- ( ) - -

– ( ) –

- ( ) -

- -

- ( ) -

- ( ) -

- -

: - -

: ( )

.

.

.

.

: ( )

.

.

.

.

.

- ( ) -

- ( ) -

- -

– ( ) –

-

:

- -

.

:

- -

- -

- -

-	-
-	-
-	-

المصادر والمراجع

—

:

( )

:

•

—

:

•

:

•

—

:

•

:

( )

:

•

:

•

:

•

• :

• :

• : ( )

•
•
•

• : ( )

•
•
•
•

•
•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

—

•

•

•

•

:

•

—

:

•

—

:

•

—

:

•

—

:

•

.

:

•

.

:

•

.

:

•

• : .

• : .

• : .

• : .

• : .

• : .

• : .

